

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอน  
ของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไชยะบูลี  
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

The relationship between the principal's instructional leadership and teacher's teaching efficiency  
in primary schools under the department of education and sport of Sayaboury province,  
Lao People's democratic republic

บัณฑิต ทีแก้ว<sup>1</sup> กฤษณา นุตตราปะ<sup>2</sup> อมรา จำรูญศิริ<sup>3</sup>

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และ  
ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไชยะบูลี 2) เพื่อ  
ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนใน  
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไชยะบูลี ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในโรงเรียน  
ประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไชยะบูลี โดยเก็บข้อมูลจากครูผู้สอน จำนวน 329 คน เครื่องมือที่  
ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ  
ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา  
เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประเมินผลการสอนของครู รองลงมาคือ ด้านการประเมินผล  
นักเรียน และด้านมุมมองและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัด  
โครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตามลำดับ

2. ระดับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย  
ด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการทำให้กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิภาพ รองลงมา คือ ด้าน  
การใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย และด้านการสร้างความชัดเจนในบทเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด  
คือ ด้านการแสดงความใส่ใจในงานสอน ตามลำดับ

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน  
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไชยะบูลี โดยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร  
โรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่  
ระดับ .01 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์สูงสุดคือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาครู  
ให้มีความเป็นครูมืออาชีพที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน

**คำสำคัญ:** ความสัมพันธ์ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ประสิทธิภาพการสอน

<sup>1</sup> นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

<sup>2</sup> รองศาสตราจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

<sup>3</sup> ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1

## Abstract

The purposes of this research were to study : 1) the level of the principal's instructional leadership and the teacher's teaching efficiency in primary schools under the Department of Education and Sport of Sayaboury Province, Lao People's Democratic Republic, 2) the relationship between the principal's instructional leadership and the teacher's teaching efficiency. The research sample consisted of 329 teachers drawn from the schools. A rating scale questionnaire was applied for data collection which earned data were analyzed to obtain percentage, mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient. The findings were summarized as follows :

1. The total aspect of the principal's instructional leadership was at a high level. The highest mean found was teaching evaluation and followed by the student evaluation then the overview and trend of the curriculum change respectively. The project for the special need students was the lowest mean.

2. The total aspect of the teacher's teaching efficiency in was at a high level. The student's learning process effectively was the highest mean, followed by the various teaching methods implemented in teaching then the lesson clarifying respectively. The lowest mean found was the attention to learning and teaching.

3. The relationship between The principal's instructional leadership and the teacher's teaching efficiency. It was found that the instructional leadership was positively associated with the teaching efficiency at a high level with the statistical significance at .01 level. The highest pair found was the planning on teacher development for being a professional teacher was positive relation with the teacher's teaching efficiency.

**Keywords:** relationship, principal's instructional leadership, teacher's teaching efficiency

## ความเป็นมาของปัญหา

แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบการศึกษาแห่งชาติลาว สำนักงานนายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (พ.ศ. 2549 - 2558 หน้า 11)โดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้มีความส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพให้ความสำคัญต่อความรู้ของตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม อันได้แก่ครอบครัว

ชุมชนและสังคมรวมทั้งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมลาวเพื่อพัฒนาการศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวให้สืบต่อขยายตัวทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ การจัดการศึกษาดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคม ทุก ๆ ฝ่ายเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วม มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหลักการสำคัญดังกล่าวตรงกับแนวคิดหลักในการจัดการศึกษาเพื่อทุกคนทุกฝ่าย (Education for

All) และทุกคน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All for Education) อันเป็นหลักการพื้นฐานที่ได้รับการยอมรับทั่วภูมิภาคและในโลก

การปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคมของชาติและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของแต่ละท้องถิ่นประชาชนทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านและมีโอกาสได้เรียนรู้ตลอดชีวิตการศึกษาต้องเป็นไปตามมาตรฐานสากลเพื่อให้ระดับการศึกษาของลาวเท่าเทียมกับภาคพื้นและในโลก การปฏิรูประบบและกระบวนการจัดการศึกษาเน้นในส่วนที่เป็นแนวทาง หลักการ โครงสร้างและระบบบริหารให้เป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบให้บรรลุวัตถุประสงค์ คือ คุณภาพการศึกษา โอกาส ระบบการศึกษา แนวทางการจัดการศึกษา โครงสร้างการบริหารจัดการ คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา งบประมาณทางการศึกษา สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นการปฏิรูปเพื่อให้เกิดเอกภาพด้านนโยบายมีความหลากหลายในการปฏิบัติ โดยยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนกำหนดมาตรฐานการศึกษาและการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา ยึดหลักการ ส่งเสริมมาตรฐาน พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้นักคิด ครอบครัวยุวมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ และสถาบันสังคมอื่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา( กรมจัดตั้งและพนักงาน, 2551)

แผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไซยะบูลี ได้ศึกษาผลการปฏิรูปการศึกษาของลาวปีการศึกษา 2552 โดยได้ทำการศึกษาสังเคราะห์เอกสารรายงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า การปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จในหลายด้าน โดยเฉพาะด้านคุณภาพ

ผู้เรียน ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ รวมทั้งการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาที่พบว่ายังมีโรงเรียนประถมศึกษาจำนวนมากที่ยังไม่ได้มาตรฐาน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเช่นอยู่ในระดับดี ร้อยละ 15 อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 75 และอยู่ในระดับที่ต้องพัฒนา ร้อยละ 28 ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาสำคัญที่จะนำมาพัฒนาและเร่งแก้ไขให้มีคุณภาพดีขึ้น และขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งด้านการคิด วิเคราะห์ และการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง การมีคุณธรรม จริยธรรม

จากสภาพปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนโรงเรียนในแขวงไซยะบูลี สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไซยะบูลี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการควบคู่ไปกับการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลต่อไป

## วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไซยะบูลี

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไซยะบูลี

## วิธีการดำเนินการวิจัย

### สมมติฐานของการวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอน ของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงไชยบุรี

### ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

#### 1. ขอบเขตด้านประชากรและตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงไชยบุรี ปีการศึกษา 2555 จำนวน 2,307 คน และตัวอย่าง 329 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling)

#### 2. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน 1.1) ด้านมุมมองและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร 1.2) ด้านการประเมินผลนักเรียน 1.3) ด้านการจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 1.4) ด้านการประเมินผลการสอนของครู 1.5) ด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาครูให้มีความเป็นครูมืออาชีพ 2) ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน 2.1) ด้านการสร้าง ความชัดเจนในบทเรียน 2.2) ด้านการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย 2.3) ด้านการแสดงความใส่ใจในงานสอน 2.4) ด้านการทำให้กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิภาพ 2.5) ด้านการส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จ

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ

แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ขนาดโรงเรียนและเมือง ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามแนวคิดของ เซย์ฟาร์ธ ( Seyfarth, 1999) มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนตามแนวคิดของบอริช ( Borich, 2004) มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

## ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไชยบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ด้านมุมมองและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร ด้านการประเมินผลนักเรียน ด้านการจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ด้านการประเมินผลการสอนของครู และด้านวางแผนเพื่อพัฒนาครูให้มีความเป็นครูมืออาชีพ ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ระดับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน พบว่า ด้านการสร้าง ความชัดเจนในบทเรียน ด้านการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ด้านการแสดงความใส่ใจในงานสอน ด้านการทำให้กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิภาพ และด้านการส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จ ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

#### 2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

โรงเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไชยะบูลี

จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงได้แก่ ด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาครูให้มีความเป็นครูมืออาชีพ ด้านการประเมินผลนักเรียน ด้านการประเมินผลการสอนของครู และด้านการจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตามลำดับ

## อภิปรายผล

จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวประเด็นสำคัญที่พบเห็นในการศึกษาตามความมุ่งหมายและสมมติฐาน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไชยะบูลี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาต้องพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษา เพื่อรับการประเมินภายนอกและมุ่งมั่นที่จะเห็นความสำเร็จของผู้เรียนประกอบกับผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมจากหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและส่งเสริมให้ครูพัฒนานวัตกรรม เพื่อพัฒนางานและขอเลื่อนวิทยฐานะ เนื่องจากกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและตลอดเวลาแม้แต่สปป.ลาวในปัจจุบันก็ต้องมีการเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสารซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความรู้ความสามารถเป็นสังคมแห่งการแข่งขันสูงโดยเฉพาะด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง มีคนลาวส่วนใหญ่ที่ได้รับการศึกษาไม่

เพียงพอ แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบการศึกษาแห่งชาติลาวโดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างรอบด้านและทั่วถึงสอดคล้องกับ โกลบอล ศรีทอง (2543) กล่าวไว้ว่า บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนคือผู้ปฏิบัติ ที่ต้องปรับปรุงประสิทธิภาพของงานจึงต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณสูงขึ้น สนองนโยบายของรัฐบาลเป็นความจำเป็นในการพัฒนาตนเองสู่ครูมืออาชีพ เพื่อจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งในปัจจุบันผลการประเมินผลคุณภาพการสอนนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับต่ำ ผู้บริหารในฐานะเป็นผู้นำในโรงเรียนประถมศึกษาจะต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้นำในการเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะผู้นำทางวิชาการจะต้องให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมวิชาการสร้างพลังความร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นตามเกณฑ์การวัดผลประเมินผลและเป็นไปตามความมุ่งหมายและแผนการพัฒนาคณาภาพการศึกษาแห่งชาติลาว ทั้งนี้เนื่องจากครูและผู้เรียนไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐาน จึงทำให้ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้เชี่ยวชาญโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านมุมมองแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร และมีการกำหนดตัวชี้วัดในการประเมินผลนักเรียนและครู ดังที่แมททอกซ์ (Mattox, 1978 อ้างถึงใน สุรพล ด่านแก้ว, 2542) ที่ได้ศึกษาความต้องการในการปฏิบัติงานของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา รัฐอิลลินอยส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ความต้องการในการปฏิบัติงานที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงของครูใหญ่ คือ ความต้องการที่จะสามารถปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศ และการวัดผล ต้องการปรับปรุงการจัดการเรียนและพัฒนาหลักสูตร

อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อค้นพบที่น่าสนใจอีกด้านหนึ่ง คือ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่นๆ คือ ด้านการจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนในโรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning disabilities) ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการศึกษาอย่างทั่วถึง ครูผู้สอนส่วนมากอาจขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ถ้าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไซยะบูลี มีภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเพื่อพัฒนาให้ดีขึ้นควรสนับสนุนส่งครูเข้าอบรมให้มีความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่างๆ ทำให้มีผลดีในการจัดชั้นตอนการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยสอดคล้องกับ เซย์ฟาร์ธ (Seyfarth, 1999) กล่าวไว้ว่า 1) กำหนดประเภทเด็กที่มีความต้องการพิเศษและดำเนินการสืบค้นหาเด็กที่มีลักษณะดังกล่าว 2) รวบรวมข้อมูลนักเรียนเพื่อจัดเป็นพวกๆ ตามความพิการจัดแยกเด็กตามประเภท 3) วางแผนเตรียมทีมงานคณะกรรมการและผู้ปกครอง 4) กำหนดสถานที่ห้องเรียนและรูปแบบการเรียน 5) ทบทวนตรวจสอบปรับปรุง และ 6) ทบทวนตรวจสอบอีกครั้งและตรวจสอบอย่างน้อย 3 ครั้งต่อปีเพื่อปรับปรุงแผนงาน กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา สปป.ลาวได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเปิดโอกาสให้ได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง ให้ได้รับประโยชน์เต็มที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนตามเงื่อนไขที่เหมาะสม เช่น เข้าเรียนร่วมกับ

เด็กปกติในโรงเรียนสามัญศึกษาทั่วไปและศูนย์พัฒนาคนพิการอยู่แต่ละแขวงในทั่วประเทศ

2. ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงไซยะบูลี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนและแสดงความคิดเห็นต่างๆ ในการทบทวนบทเรียนหรือสรุปเนื้อหาเมื่อจบบทเรียนโดยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด หรือมอบหมายงานอื่นๆ ให้ปฏิบัติหลังจากสอนจบบทเรียนมีการแก้ไขคำตอบให้ถูกต้องแก่นักเรียนเมื่อนักเรียนตอบผิดพร้อมทั้งได้แจ้งผลการเรียนให้ผู้เรียนและผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน ครูผู้สอนต้องพัฒนาตนเองด้วยการค้นคว้าและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสำคัญที่สุดคือคุณภาพของผู้เรียนซึ่งรู้ได้จากผลการเรียนของนักเรียนแต่ละปีทั้งหมดได้มีการปรับปรุงและพัฒนาดีขึ้นทุกปีโดยสอดคล้องกับกฎหมายกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว(ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2551 ซึ่งได้เสนอแนวทางการจัดการศึกษาว่า การเรียนรู้โดยให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองมุ่งพัฒนากระบวนการคิด การแก้ปัญหาโดยเน้นประสบการณ์และฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง และสอดคล้องกับแนวคิดของแฟลนเดอร์ส (Flanders, 1980 อ้างถึงในวัชรวิลา เลาเรียนดี ; 2541) ที่กล่าวว่าครูควรแสดงพฤติกรรมการใช้วาจาในการยอมรับและการแสดงความเข้าใจในความรู้สึกของนักเรียน การพูดชมเชยและการให้กำลังใจ ยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของเพลินพิศ ทองงอก (2542) ที่ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด

ศรีสะเกษ พบว่า ครูคณิตศาสตร์ดีเด่นมีท่าทางยิ้มแย้ม อารมณ์ดี ได้รับความสนใจให้นักเรียนกล้าซักถาม มีท่าทางยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน ให้คำชมเชย เมื่อนักเรียนตอบคำถามและทำแบบฝึกหัดถูกต้อง

อย่างไรก็ตาม ยังมีด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่นๆ คือ ด้านการแสดงความใส่ใจในงานสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูไม่ได้กำหนดให้มีการทบทวนเนื้อหาและการทดสอบไว้อย่างเป็นระบบ ชัดเจน และมีระยะเวลาที่ชัดเจน ขาดการติดตามดูแลนักเรียนฝึกปฏิบัติอย่างอิสระ ควรมีการวางแผนปรับเปลี่ยนเนื้อหาใหม่ที่จะทำการสอนให้ง่ายต่อความเข้าใจของนักเรียนและสอดคล้องกับเนื้อหาเดิมต่อการเรียนรู้ของนักเรียน สิ่งหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไซยะบูลี เนื่องจากปัจจุบันมีสาเหตุหลายประการที่ทำให้สังคมหรือชุมชนเสื่อมศรัทธาในวิชาชีพครู ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ประสิทธิภาพการสอนและผู้ที่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ในประเด็นนี้ได้ดีที่สุดได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา การจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ทันกับกระแสความเจริญก้าวหน้าของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดยั้ง และเป็นไปอย่างรวดเร็ว ครูดูเหมือนจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบอย่างชัดเจนต่อ ประสิทธิภาพการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น

จากข้อค้นพบดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ว่าครูผู้สอน จะมีระดับประสิทธิภาพการสอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากก็ตาม แต่ยังมีข้อที่น่าจะปรับปรุงให้ประสิทธิภาพการสอนของครูเพิ่มขึ้น เช่น การจัดสร้างหน่วยการเรียนรู้และจัดสร้างแผนการ

จัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรโรงเรียนเพราะจะทำให้ให้นักเรียนทราบเป้าหมาย ในการเรียนเนื้อหานั้นๆ ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนดีขึ้น รวมทั้งครูจะต้องได้แจ้งผลการเรียนให้ผู้เรียนและผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน และกำหนดให้มีการทบทวนเนื้อหาและการทดสอบไว้อย่างเป็นระบบ ชัดเจนและมีระยะเวลาที่ชัดเจน และเลือกใช้รูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละข้อ

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไซยะบูลี

ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงไซยะบูลี โดยมีภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน คือ ด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาครูให้มีความเป็นครูมืออาชีพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนอยู่ในระดับสูง รองลงมาคือ ด้านการประเมินผลนักเรียน และด้านมุมมองและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาครูให้มีความเป็นครูมืออาชีพ พบว่า ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น เปิดโอกาสให้ครูเข้ารับการอบรมในโครงการพัฒนานักวิชาการจากหน่วยต่าง ๆ ส่งเสริมให้ครูพัฒนานวัตกรรม เพื่อพัฒนางาน หรือขอเลื่อนวิทยฐานะและผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน

เป็นสำคัญ ซึ่งการสนับสนุนครูจะทำให้ครูมีความสามารถในการอธิบายสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับนักเรียนได้ เมื่อนักเรียนเกิดข้อสงสัยหรือตอบปัญหาไม่ถูกต้อง และการที่ครูส่งเสริมให้นักเรียนเกิดพัฒนาการในด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจนบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้ เนื่องจากผู้บริหารมีส่วนร่วมสนับสนุนให้ครูเข้ารับการพัฒนาในด้านต่างๆ ครูมีวิสัยทัศน์ที่สูงขึ้น ครูเกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง อุทิศ พุ่มเท ที่จะจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน อีกทั้งมีความรู้ความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน สามารถแก้ปัญหาให้กับนักเรียน สามารถพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนใหม่ๆ สำหรับนักเรียนได้สอดคล้องกับ กิตติมา ปรีดีดิลก (2532) กล่าวว่า การพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการนั้น ผู้บริหารควรสนับสนุนที่จะให้การปฏิบัติงานวิชาการมีประสิทธิภาพ กิจกรรมที่ควรจัดเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ สอดคล้องกับ ชัชว เถาว์ชาติ (2535) กล่าวว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมงานวิชาการดังต่อไปนี้ 1) ครูควรตั้งความหวังสูงสำหรับการเรียนรู้และให้เด็กรู้ว่าทุกคนจะต้องบรรลุตามความคาดหวังเหล่านั้น มาตรฐานที่ตั้งไว้จะต้องบรรลุได้ 2) มาตรฐานคุณภาพสำหรับวิชาการจะต้องกำหนดไว้ 3) ไม่อนุญาตให้เด็กที่มีความรู้ไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นไปเรียนในระดับชั้นที่สูงกว่า 4) ครูต้องเอาใจใส่ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงานและการมีส่วนร่วมในการอภิปรายในห้องเรียน 5) ครูคาดหวังให้เด็กทำข้อสอบได้ดีและได้รับคะแนนที่สูง 6) เด็กเรียนอ่อนจะต้องใช้เวลาและให้ความช่วยเหลือและให้การส่งเสริมให้บรรลุผลการเรียนอย่างน้อยในชั้นต่ำ ที่วางไว้ และ 7) ครูคอยสอดส่องดูความเชื่อและพฤติกรรมของเด็กเพื่อให้แน่ใจว่าความคาดหวังสำหรับการเรียนรู้ของเด็กดังกล่าวนี้ เด็กทุกคนสามารถเรียนได้เมื่อครูใช้วิธีที่เหมาะสม

รวมทั้งความคาดหวังสูงและบทเรียนที่ท้าทายจะทำให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น และสอดคล้องกับ วีรชาติ วิลาศรี (2550) กล่าวว่า การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นหรือช่วงชั้นให้มีความชัดเจนโดยมีคณะทำงานด้านวิชาการของโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำและพัฒนาเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไซยะบูลีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ คู่ที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาครูให้มีความเป็นครูมืออาชีพมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน จากผลการวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาครูให้มีความเป็นครูมืออาชีพมีความสำคัญต่อโรงเรียนประถมศึกษาแต่ละแห่ง ซึ่งครูผู้สอนที่ได้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไซยะบูลี ต้องได้พัฒนาตัวเองเพื่อให้ทันกับสิ่งที่เปลี่ยนแปลงครูต้องรับการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถ ทักษะและพัฒนาวิชาชีพตามรูปแบบต่างๆอย่างต่อเนื่องให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี ถ้าผู้บริหารมีความรู้เรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จะทำให้ความรู้ ส่งเสริมสนับสนุน นิเทศ กำกับ ติดตาม และสร้างความตระหนักให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานและทำให้ครูรู้ที่จะพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบ ก็จะทำให้ประสิทธิภาพการสอนของครูเพิ่มมากขึ้นและจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา โดยเฉพาะในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไซยะบูลีเพิ่มขึ้นด้วย

## สรุปผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประเมินผลการสอนของครู รองลงมาคือ ด้านการประเมินผลนักเรียน และด้านมุมมองและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตามลำดับ

2. ระดับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการทำให้กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ ด้านการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย และด้านการสร้างความชัดเจนในบทเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการแสดงความใส่ใจในงานสอน ตามลำดับ

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไซยะบูลี โดยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์สูงสุดคือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาครูให้มีความเป็นครูมืออาชีพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน

## ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทาง

วิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารควรการจัดให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ให้ความรู้ในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแก่ครูผู้สอน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ เรื่องนี้โดยตรงรวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ก็จะทำให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน ด้านการแสดงความใส่ใจในงานสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ครูควรปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอน ที่หลากหลายเหมาะสมกับแต่ละท้องถิ่น และมีการทดสอบที่แน่นอนโดยสอดคล้องกับหลักสูตร ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่มีผลต่องานสอนที่ปฏิบัติอยู่การหยุดหรือห้ามปรามพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในขณะสอน การเลือกวิธีสอนกับจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อจะทำให้ครูมีประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มากขึ้นตามไปด้วย

3. จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา มีความสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ด้านที่มีสัมพันธ์สูงสุด คือ การวางแผนเพื่อพัฒนาครูให้มีความเป็นครูมืออาชีพมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องการประสิทธิภาพการสอนของครูเพิ่มมากขึ้น จะต้องมีการวางแผนเพื่อพัฒนาครูให้มีความเป็นครูมืออาชีพ เช่น ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมในโครงการพัฒนาศักยภาพจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการ

เรียนการสอนให้มีคุณภาพสูงขึ้น และให้ครูพัฒนา  
นวัตกรรม เพื่อพัฒนางาน หรือขอเลื่อนวิทยฐานะ  
ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนารูปแบบการ  
เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ติดตามตรวจตรา  
ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างต่อเนื่องและ  
สนับสนุนให้ครูศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นซึ่งจะส่งผล  
ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทาง  
วิชาการ สำหรับผู้บริหารโรงเรียนขั้นพื้นฐาน
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ  
การสอนของครูผู้สอนในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัด  
แผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไซยะบูลี

## เอกสารอ้างอิง

- กรมจัดตั้งและพนักงาน. (2551). **กฎหมายการศึกษา  
ฉบับปรับปรุง 2550**. นครหลวงเวียงจันทน์:  
โครงการสนับสนุนการศึกษาขั้นพื้นฐาน  
กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา.
- กิตติมา ปรีดีติลล. (2532). **การบริหารและการนิเทศ  
การศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : อักษร  
พัฒนการพิมพ์.
- โกศล ศรีทอง. (2543). **คุณลักษณะของผู้บริหาร  
สัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการใน  
โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญ  
ศึกษา เขตการศึกษา 5**. วิทยานิพนธ์  
ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร  
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ชัยวัฒน์ ภาณุชาติ. (2535). การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ  
ของโรงเรียน : สังเคราะห์งานวิจัย 1990. ใน  
**เอกสารประกอบคำบรรยาย การ  
ประชุมสัมมนาผลการนิเทศภายใน**,  
นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เพลินพิศ ทองงอก. (2542). **พฤติกรรมของครู  
คณิตศาสตร์ดีเด่นในโรงเรียน  
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ  
ประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ**. วิทยานิพนธ์  
ปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการ  
นิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วัชรวิภา เล่าเรียนดี. (2541). **เทคนิคการจัดการเรียน  
การสอนและนิเทศ**. นครปฐม : คณะ  
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิรัชดา วิลาศศรี. (2550). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้  
บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต  
พื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2**. วิทยานิพนธ์  
ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร  
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

สุรพล ด้านแก้ว. (2542). **การบริหารงานวิชาการของ  
โรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น : ศึกษา  
เฉพาะกรณีโรงเรียนบ้านเมืองแก จังหวัด  
บุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขา  
ประถมศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Borich, G.D. (2004). *Effective teaching methods*. 5<sup>th</sup> ed. R.R Donnelley & Sons.

Seyfarth, J.T. (1999). *The principal: New  
leadership for new challenges*. New  
Jersey: Prentice-Hall.